

Förslag till
BESLUT
2006-11-06

Bilaga B

Dnr KS 2005/1158 43

BILDANDE AV NATURRESERVATET "GRANÖN" I SJÖN VÄSMAN, LUDVIKA KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar Ludvika kommun förklara det område som framgår av bifogad beslutskarta, bilaga 2, som naturreservat. Reservatets gränser utmärks i fält.

Reservatets namn skall vara **Granön**.

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Ludvika kommun med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 § förordningen om områdes- skydd (1998:1252) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsuppgifter ska gälla för naturreservatet.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken skall gälla omedelbart, även om de överklagas.

UPPGIFTER OM RESERVATET

Namn:	Granön
Län, kommun:	Dalarnas län, Ludvika kommun
Fastighet:	Del av Sunnansjö 56:4 i Ludvika kommun
Lägesbeskrivning:	I sjön Väsman, ca 5 km sydost om Sunnansjö centrum.
Ekonomisk karta:	12F4b och 12F5b
Areal:	13 hektar
Fastighetsägare:	Ludvika kommun

Naturvårdsförvaltare: Ludvika kommun

SYFTE MED RESERVATET

Syftet med naturreservatet Granön skall vara att bevara naturskogen och dess fauna och flora. Strukturer som död ved och gamla träd skall förekomma i gynnsam omfattning.

Syftet är också, i den mån det inte strider mot bevarandet, att ge möjligheter till naturupplevelser.

SKÄL FÖR BESLUTET

- Området är av intresse för naturvård och friluftsliv enligt 3 kap 6 § första stycket miljöbalken.
- Skogen på ön har inte brukats sedan lång tid tillbaka, vilket har lett till att skogen är ställvis naturskogsartad. Skogstyperna på ön är ovanligt många för att vara på en mindre ö. Lövskogen är välutvecklad samt fågllivet rikt.
- Granön finns med i kommunens översiktsplan vad avser naturvården som "Öarna i Väsman". Ön inklusive den närbelägna ön Grankalven omfattar ca 13 hektar och är idag bevuxen med slutavverkningsbar skog. Arealen naturskog i kommunen är idag mycket liten. De kvarvarande naturskogarna har därför ett stort biologiskt och ekologiskt värde. Genom reservatsbildningen får Granön ett långsiktigt skydd där skogen lämnas utan brukningsåtgärder och fortsätter vara naturskog.

Området lämpar sig även som besöksmål där besökarna får uppleva en orörd skog.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med naturreservatet skall gälla de föreskrifter enligt 7 kap 5-6 §§ miljöbalken samt 3 § förordningen om områdesskydd (SFS 1998:1252) vilka anges nedan.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet inom reservatet.

1 § Utöver vad som gäller i övrigt är det förbjudet att

1.1 avstycka fastighet eller tomt

- 1.2 uppföra byggnad, anläggning, mark- eller luftledning, mast eller antenn på mark eller vatten
- 1.3 spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla, tippa, dämna, dika eller skyddsrika
- 1.4 bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, silt, lera, matjord, torv eller vass
- 1.5 anordna upplag
- 1.6 bedriva skogsbruk eller utföra annan skogsvårdande åtgärd, samt upparbeta vindfällan, med undantag av viss röjning, gallring och ringbarkning i enlighet med upprättad skötselplan
- 1.7 skada växande eller döda, stående eller ikullfallna träd och buskar, gräva upp eller plocka örter, mossor, vedsvampar och lavar
- 1.8 framföra motordrivna fordon
- 1.9 jaga
- 1.10 tillföra kalk, skogsgödsel eller använda kemiska och biologiska bekämpningsmedel

Inom reservatet är det utan tillstånd från tillsynsmyndigheten förbjudet att

- 1.11 göra upp eld, på annan plats än de anvisade, med undantag av eventuell risbränning i enlighet med upprättad skötselplan.
- 1.12 anlägga brygga eller annan anordning för det rörliga friluftslivet som ej framgår av skötselplanen

Punkterna A 1.6 och A 1.7 under paragraf 1 innebär att bestämmelserna i 29 § skogsvårdslagen om bekämpning av skadeinsekter ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektsskador på skog utanför naturreservatet som följd av att - i enlighet med reservatsföreskrifterna - åtgärder för att förebygga eller bekämpa insektsspridning inte vidtagits inom reservatet, bedöms frågan om ersättning enligt skadeståndsrättsliga regler.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken angående markägares och sakägares skyldighet att tåla visst intrång

- 2 § Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att de åtgärder vidtas inom området som framgår av bifogad skötselplan.
- 2.1 utmärkning av reservatet enligt svensk standard SIS 03 15 22 av reservatet, underhåll av vandringsstigar och uppsättande av informationstavlor
- 2.2 utförande av åtgärder enligt skötselplan

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

- 3 § Utöver vad som gäller i övrigt är det förbjudet att
- 3.1 förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning exempelvis genom att borra, måla, mejsla eller på annat sätt skada berghällar eller stenblock
- 3.2 skada växande eller döda, stående eller ikullfallna, träd och buskar. Det är också förbjudet att plocka eller gräva upp örter, mossor, lavar eller vedsvampar
- 3.3 framföra motordrivet fordon i terrängen, t ex snöskoter
- 3.4 ankra på samma plats eller angöra vid brygga längre än ett dygn
- 3.5 göra upp eld på annan plats än de anvisade.
- 3.6 klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt
- 3.7 medföra okopplad hund

Inom naturreservatet är det utan tillstånd från tillsynsmyndigheten förbjudet att

- 3.8 i undervisnings- eller forskningssyfte insamla växter, djur och naturföremål eller ringmärka fåglar

D. Skötsel och förvaltning

Med stöd av 3 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Ludvika kommun skötselplanen för reservatets långsiktiga skötsel. Naturvårdsförvaltare skall vara Ludvika kommun i Dalarnas län.

Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och enligt Naturvårdsverkets anvisningar på lämpliga träd i strandzonen.

- Föreskrifterna under punkterna A-D utgör inget hinder mot de åtgärder som behövs vid skötsel och förvaltning av reservatet samt för att tillgodose ändamålet med reservatet.

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m m fastställer Ludvika kommun bifogad skötselplan.

Ärendets beredning

Inrättandet av ett naturreservat för Granön har initierats av Ludvika kommuns naturvårdsberedning varefter visst kunskapsinsamlade skett samt inventeringar genomförts under slutet av 2004 och år 2005.

Kommunstyrelsen godkände därefter i februari 2006 ett förslag till program för bildandet av naturreservatet Granön, varvid ett sk tidigt samråd genomfördes med bl a Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Efter beslut i kommunstyrelsen har reservatsföreskrifter och skötselplan varit föremål för formellt samråd under tiden 21 juli t o m 25 augusti 2006. Sammanlagt inkom nio yttranden, varav inga innehöll negativa synpunkter på reservatsbildningen.

För övrigt förekom synpunkter av redaktionell art samt att kommunen bör tillåta eldning vid befintlig eldstad. Ytterligare en synpunkt som framkom var att en fiskljuse häckar på Grankalven, varför landstigningsförbud bör införas under häckningsperioden.

Inga ersättningar har utgått eftersom Ludvika kommun är ensam markägare.

Sammanfattningsvis anser Ludvika kommun, med beaktande av de synpunkter som inkommit under samrådstitiden, att inget framkommit som motverkar bildandet av naturreservatet Granön.

Övrigt

Reservatsbildningen är förenlig med bestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken och med den för området gällande översiktsplanen.

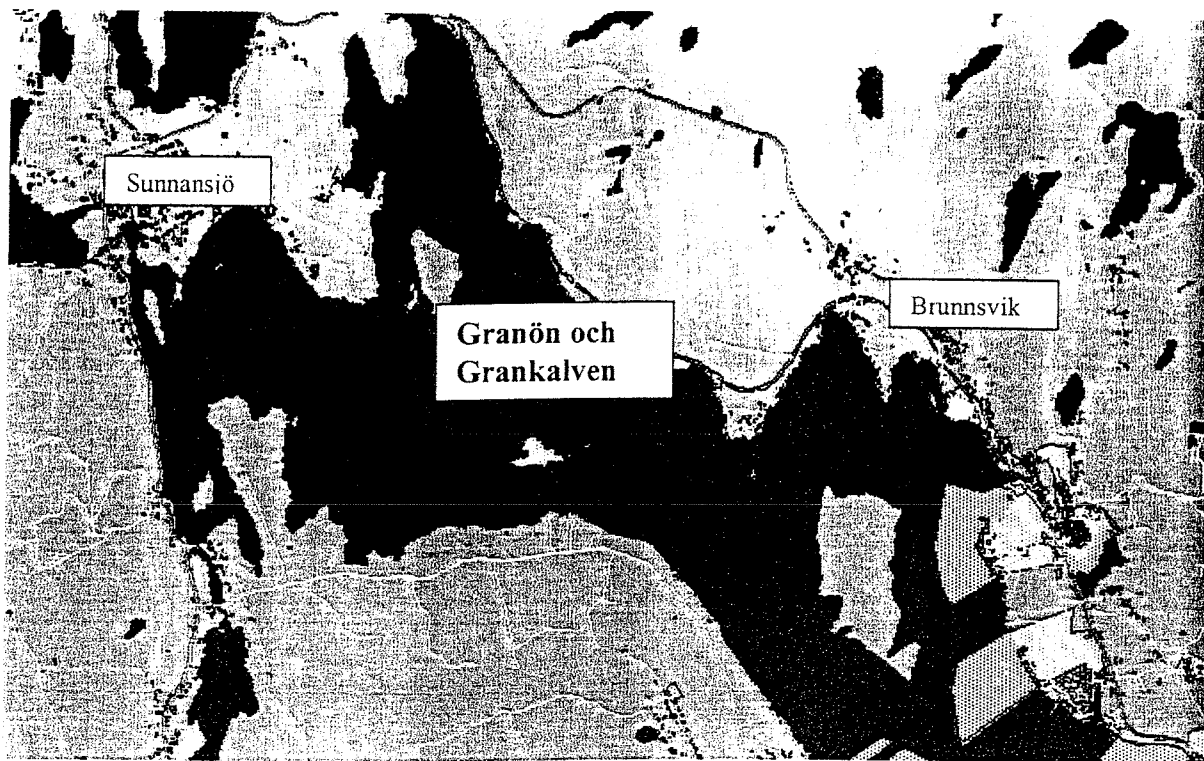
Detta beslut har fattats av kommunfullmäktige i Ludvika kommun, § X, XXXX-XX-XX. Beslutet träder i kraft XXXX-XX-XX eller, i det fallet beslutet överklagas, den senare tidpunkt när beslutet vinner laga kraft.

Beslutet skall kungöras i länets författningssamling samt i Dala-Demokraten och Nya Ludvika Tidning i enlighet med 27§ förordningen om områdesskydd m m enligt miljöbalken.

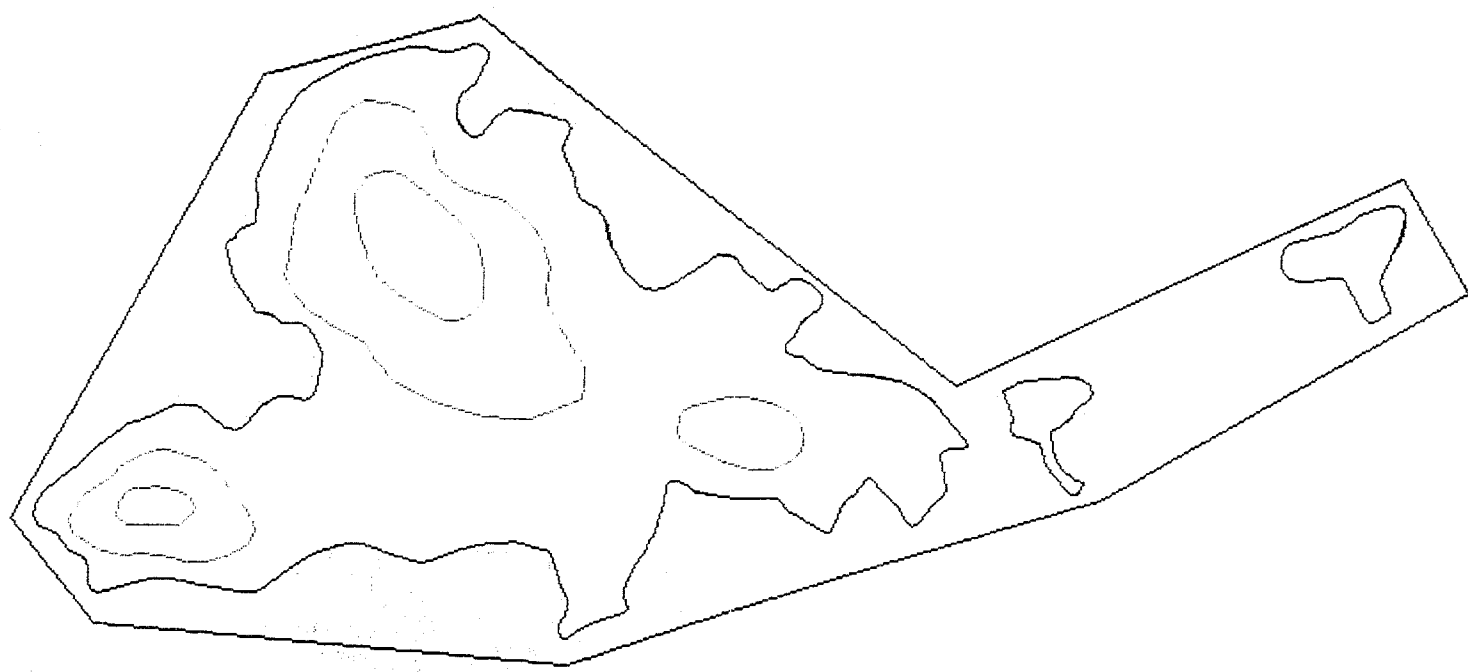
Detta beslut kan överklagas till Länsstyrelsen i Dalarnas län genom skrivelse till Ludvika kommun enligt anvisningar i bilaga 4.

Bilagor

'Översiktskarta'	Bilaga 1
'Beslutskarta'	Bilaga 2
'Skötselplan'	Bilaga 3
'Besvärshänvisning'	Bilaga 4

Beslutskarta

1:5000

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET GRANÖN I LUDVIKA KOMMUN

Innehållsförteckning

1. ALLMÄN BESKRIVNING

1.1. Grunden för beslut samt föreskrifter

1.2. Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden

- 1.2.1 *Naturförhållanden*
- 1.2.2 *Kulturhistoriska förhållanden*
- 1.2.3 *Nuvarande markanvändning*
- 1.2.4 *Tillgänglighet*
- 1.2.5 *Anordning för friluftslivet*
- 1.2.6 *Slitage- och störningskänslighet*
- 1.2.7 *Källuppgifter*

2. PLANDEL

2.1. Mål och skötsel

- 2.1.1 *Övergripande mål*
- 2.1.2 *Generella riktlinjer och åtgärder*
- 2.1.3 *Insektsangrepp*
- 2.1.4 *Brand*
- 2.1.5 *Märkning av reservatsgränsen*

2.2. Anordningar för allmänheten

- 2.2.1 *Övergripande mål*
- 2.2.2 *Riktlinjer och åtgärder*
- 2.2.3 *Information*
- 2.2.4 *Leder och stigar*

3. FÖRVALTNING, DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING

3.1 Årlig dokumentation av skötselåtgärder

4. KARTA

5. SAMMANFATTNING AV PLANERADE SKÖTSELÅTGÄRDER

1. ALLMÄN BESKRIVNING

1.1. Grunden för beslutet samt föreskrifter

Ändamålet med reservatet skall vara att bevara naturskogen och dess fauna och flora. Strukturer som död ved och gamla träd ska förekomma i gynnsam omfattning. Ändamålet är också, i mån det inte strider mot bevarandet, att ge möjligheter till naturupplevelser.

För att trygga ändamålet med naturreservatet skall gälla de föreskrifter enligt 7 kap. 5-6 §§ miljöbalken samt 3 § förordningen om områdesskydd(SFS1998:1252) vilka anges nedan.

1.2. Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden

1.2.1 Naturförhållanden

Topografi och läge: Granön ligger i sjön Väsman och är en av sjöns större öar, men är ändå bara på 11 ha (13 ha inklusive liten ö öster om). Den ligger nedanför nordslutningen av Mässan mellan Ullnäset och ön Sollen. Trots att ön är tämligen liten och låg är terrängen förhållandevis kuperad. Norra delen har de brantaste stränderna. Strax väster om Granön ligger en mindre ö (2 ha), Grankalven, som är betydligt flackare.

Geologi: Berggrunden utgörs på öarna av bergarter hörande till urberget. Öarna är huvudsakligen uppbyggda av kvartära bildningar. I den östra delen av Granön går urgranit i dagen. Vegetationen påvisar ett visst inslag av grönsten. Centrala delarna av Granön består av mjåla medan resterande delar domineras av morän med hög blockhalt eller storblockig morän. Det sist nämnda gäller för Grankalven.

Vegetation: Granön kännetecknas av en mosaikartad vegetation med flera skogstyper som inte har berörts av någon skogsskötsel, åtminstone i modern tid. Särskilt gäller detta granskogen vilket har medfört att ved i form av lågor och torrträd förekommer. Hopar av lågor visar på att det har fallit träd under en längre tid.

Tallskogen förekommer, förutom efter stränderna, på tunnare jordlager på mer eller mindre hållmark. Grankalven domineras av tallskog av lingonristyp. Tallskogen är orörd och har en struktur som tyder på att den är formad av skogsbrand. Det finns spridda gamla tallågor. Granskogen förekommer huvudsakligen på mjålan i centrala delarna av Granön. Granskogen kan komma att inskränka på lövträdsrikedomen. Markvegetationen domineras av blåbärsristyp, men är tillbakaträngd av ett kraftigt bottenskikt av marklevande mossor. Smärre partier är något fuktigare och rikare med högväxande ormbunkar.

Lövskogen finner man främst i södra och sydvästra delen. Gles trädställning av asp och andra lövträd gör att trädlevande mossor och lavar är rikt representerade. I de norra delarna står de äldsta lövträden, varav några grova aspar. Utmed stränderna förekommer även klibbal och gråal. Överallt kommer ett underskikt av gran.

Faunan: Faunan är dåligt känd. Granön torde vara intressant för flera av hackspettsarterna utifrån förekomsten av gamla lövträd. Tallskogen skulle kunna vara lämplig häckningsplats för lärkfalken.

Floran: Ett antal översiktliga inventeringar har gjorts under årens lopp. Grankalven har den enda kända förekomsten av hönsbär *Cornaceae suecica*. Floran är på Granön knuten till barrskogens magrare typer. Lavarna är översiktligt inventerade på Granön. På asparna finns ett rikt väggslavsamhälle, som mycket väl kan innehålla rödlistade arter. Några av de gamla granarna är rika på knappnåslavar. På det stora antalet granlågor kan det förväntas finnas sällsynta tickor och skinnsvampar.

1.2.2 Kulturhistoriska förhållanden

Markanvändning: Skogen på Granön kännetecknas i stora delar av att inga skogliga åtgärder utförts i modern tid. Denna orördhet är särskilt framträdande i granskogen. Längre tillbaka i tiden kan man spekulera om inte ön har varit mer eller mindre kalavverkad. Det saknas nämligen riktigt gamla tallar. Öarna torde ha varit lättåtkomlig när det fanns ett stort behov av träkol till hyttorna. Därefter och kanske samtidigt med kolningen kan öarna ha utnyttjats som betesmark. Öar var attraktiva att använda som hagar eftersom de inte behövdes stängslas.

Kulturmiljön: Några rester av bebyggelse går inte att hitta.

1.2.3 Nuvarande markanvändning

Granön har inte ingått i kommunens skogsbrukplan. I och med reservatsbildningen kommer inte skogsbruk att bedrivas i framtiden.

1.2.4 Tillgänglighet

Granön och Grankalven nås sommartid med båt. Närmast är det från Väsmanstranden norr om vägen mellan Gonäs och Ullnäsnoet.

1.2.5 Anordningar för friluftslivet

En informationstavla ska uppsättas och en promenadstig anordnas. Mindre informationsskyltar efter stigen ska beskriva naturvärdena. För att underlätta landstigning på ön anläggs en enkel brygga på lämpligt ställe. Vid de två befintliga eldstäderna byggs enkla vedförråd som kommer att vara fyllda med ved.

1.2.6 Slitage- och störningskänslighet

Öarna är inte särskilt känsliga för slitage och störningar så länge besöksstrycket är lågt. Därför föreligger i dagsläget inget behov av restriktioner för besökare utöver föreskrifterna för reservatet.

1.2.7 Källuppgifter

Almquist, E. & Björkman, G. 1960. Tillägg till Dalarnas flora. Svensk Botanisk Tidskrift, Bd 54, H. 1. Uppsala.

2. PLANDEL

2.1. Mål och skötsel av mark och vatten

2.1.1 Övergripande mål

Det övergripande målet för skötseln skall vara att bevara skogen i naturlig utveckling. Kvalitetsmålet är att på lång sikt säkerställa naturskogsartad lövrik barrskog och tallskog med inslag av död ved.

2.1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Generellt ska inga skogliga åtgärder utföras, vilket innebär fri utveckling av skogen. För att hindra spridningen och igenväxning av gran i lövrika delar och gynna enskilda gamla lövträd, ska en del av granen röjas, gallras och ringbarkas. Detta ska ske vid behov. Vid behov kan ris efter röjning och gallring brännas på ställen som ger minsta möjliga skada på markvegetationen.

2.1.3 Insektsangrepp

Se under reservatsföreskrifter.

2.1.4 Brand

Om brand uppstår ska brandfältet lämnas för fri utveckling. Brandmyndigheten ska efter eget beslut släcka eld som riskerar att spridas till fastlandet, t ex vid extrem torka.

2.1.5 Märkning av reservatsgränser

Reservatet skall utmärkas efter svensk standard SIS 031522 och enligt Naturvårdsverkets anvisningar. Märkningen sker i strandzonen på öarna.

2.2. Anordningar för allmänheten

En informationstavla ska uppsättas och en promenadstig anordnas. Mindre informationsskyltar efter stigen ska beskriva naturvärdena. För att underlätta landstigning på ön anläggs en enkel brygga på lämpligaste stället. vid de två befintliga eldstäderna byggs enkla vedförråd som kommer att vara fyllda med ved.

2.2.1 Övergripande mål

Ändamålet med reservatet är främst att bevara skogen med sitt växt- och djurliv. Målet för den rekreativsinriktade delen av skötseln är att göra reservatet tillgängligt för besökare.

2.2.2 Riktlinjer och åtgärder

Reservatet målas upp på de lämpligaste träden utmed stranden, väl synligt från vattnet.

2.2.3 Information

En informationstavla sätts upp, synlig från vattnet.

2.2.4 Leder och stigar

En vandrings slinga anordnas genom området. Stigen märks upp med utgångspunkt från informationstavlan. En viss röjning av stigen måste göras vid anläggningen.

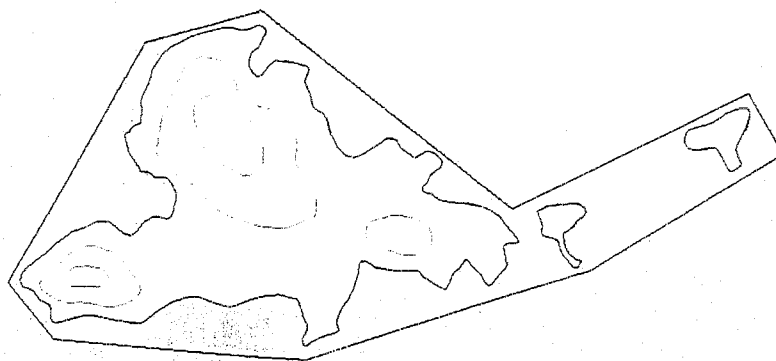
3. FÖRVALTNING, DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING

3.1 Årlig dokumentation av skötselåtgärder

Alla skötselåtgärder ska dokumenteras. Uppföljning av skötselmålen utförs årligen av förvaltaren. Lämplig metod utarbetas av förvaltaren.

Förvaltarens tid för skötsel av reservatet beräknas omfatta två dagsverken per år.

4. SKÖTSELKARTA

1:5000

Kartan ej skalriktig

5. SAMMANFATTNING AV PLANERADE SKÖTSELÅTGÄRDER

Skötselåtgärd	När	Var	Vem	Finansiering
Tillsyn av skötsel	Vart 5:e år	Hela reservatet	Ludvika kommun	Vårdanslag
Tillsyn av föreskrifter	Löpande	Hela reservatet	Ludvika kommun	Vårdanslag
Gallring o röjning för stig	2007	Hela reservatet	Ludvika kommun	Vårdanslag
Röjning av gran	2007	Delar av reservatet	Ludvika kommun	Vårdanslag